

Tentamen, 5B1207, Differentialekvationer II, för T2, den 14 januari 2006, kl 14.00 – 19.00

Hjälpmiddel: Mathematics Handbook, kompletterande formelblad för 5B1207, räknedosa.

För betyget 3 krävs inklusive bonus minst 14p, för betyget 4 minst 20p och för betyget 5 minst 26p

1. (Räknas endast av dem som inte godkänts på kontrollskrivning nr 1, för övriga tillgodoräknas 3p)

Bestäm allmänna lösningen till systemet av differentialekvationer

$$\begin{aligned}x'(t) &= 2x(t) + 3y(t) \\y'(t) &= 2x(t) + y(t)\end{aligned}\quad (3p)$$

2. (Räknas endast av dem som inte godkänts på kontrollskrivning nr 2, för övriga tillgodoräknas 3p)

Bestäm den lösning till differentialekvationen $y''(t) + 2y'(t) + 5y(t) = t - \frac{1}{2}$ som uppfyller
begynnelsevillkoren $y(0) = 1$, $y'(0) = 0$. (t är Diracs deltafunktion). (3p)

3. (Räknas endast av dem som inte godkänts på bonusuppgiften, för övriga tillgodoräknas 3p)

Bestäm den *komplexa* fourierserien till den 2-periodiska funktionen $x(t)$ om

$$x(t) = |t| + t, \text{ då } -1 < t < 1.$$

Bestäm vidare fourierseriens värde för $t=1$. (3p)

4. a. Bestäm fouriertransformen till signalen $x(t) = \frac{t}{a^2 + t^2}$, a konstant > 0 . (1p)

b. Bestäm signalens totala energiinnehåll, $\int |x(t)|^2 dt$. (2p)

5. Låt $x_a(t) = \text{sinc}(t + a)$. Förenkla

$$x_a(t) * x_b(t) - x_{a+b}(t)$$

så långt som möjligt. a och b är konstanter och $*$ betecknar fourierfaltning. (3p)

6. a. Beräkna på så enkel form som möjligt

$$x''(t) - x(t),$$

$$\text{då } x(t) = \begin{cases} e - e^{-|t|}, & \text{då } |t| < 1, \\ 0, & \text{då } |t| > 1 \end{cases}$$

och x'' betecknar den generaliserade andraderivatans till x . (3p)

b. Beräkna t.ex. med ledning av svaret i a-uppgiften fouriertransformen till $x(t)$. (2p)

7. En smal värmeledande stav är isolerad i sina ändar men strålar ut värme radiellt. Ändarna är belägna i punkterna 0 respektive π på en x -axel. Det kan då visas att temperaturen $u(x,t)$ i punkten x vid tiden t uppfyller villkoret

$$\frac{\partial^2 u}{\partial x^2} - h(u - u_0) = -\frac{u}{t}, \quad 0 < x < \pi, t > 0,$$

där h är en konstant och u_0 är omgivningens temperatur. För enkelhets skull sätter vi $h = 1$ och $u_0 = 0$.

a. Vilka temperaturförlopp av formen $u(x,t) = X(x) \cdot T(t)$ uppfyller dessa villkor? (2p)

b. Om temperaturen i startögonblicket $t = 0$ är $f(x)$, $0 < x < \pi$, vilken är då temperaturfördelningen vid en godtycklig senare tidpunkt?

(Svaret får innehålla serier och integraler) (2p)

c. Använd svaret i b. för att utan omfattande räkningar ange $u(x,t)$ för det fall att

$$f(x) = 2 + \cos 3x. \quad (1p)$$

8. a. En partikels läge X vid tiden t bestäms av systemet $X'(t) = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 5 & -3 \end{pmatrix} X(t)$. Bestäm eventuella stationära punkter. (1p)

b. Klassificera med avseende på stabilitet och typ. (1p)

c. Bestäm systemets allmänna lösning. (2p)

d. Vart tar partikeln vägen då t växer obegränsat om partikeln i startögonblicket $t = 0$ befinner sig i punkten $\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$? (1p)